

Lager global dugnad for billige medisiner

Idealistiske NTNU-studenter ønsker å gjøre en forskninginnsats for at verdens fattige skal få bedre medisiner.

Student Lars Kristian Selbekk i Biologer uten grenser mener NTNU bør profilere seg som et etisk universitet.

FAKTA

Open Source

- Begrepet stammer fra data-verden, der det betyr åpen kildekode. Et eksempel er gratis-operativsystemet Linux.
- Open Source er utvidet til å omfatte forskning der resultatene er åpne.
- Flere initiativ inviterer forskere og andre bidragsytere verden over til å delta i Open Source-prosjekter for å lage medisiner til verdens fattige.

«Ullnossomme» sykdommer

Ideen bak Open Source Drug Discovery (OSDD), åpne kilder, er at forskere, studenter, institusjoner og bedrifter verden over gratis deler sin kunnskap og forskning, og samarbeider til fellesskapets beste.

– Utvikling av medisiner mot malaria, tuberkulose og andre store folkesykdommer i utviklingsland henger kraftig etter fordi det ikke er lønnsomt nok for de store legemiddelselskapene. Det til tross for at tuberkulose alene tar like mange liv som kreft, sier Samir Brahmachari, som var invitert til Norge av Biotechnologinemnda og NTNU.

Nye medisiner om to år

Brahmachari anslår at de første ferdige medisinene i det indiske initiativet kan komme på markedet om to-tre år. Prosjektet har partnere som datagigant-

horav 10-15 prosent er aktive deltakere. OSDD har lyktes i å introdusere mange unge hoder for avansert vitenskap ved å gi dem tilgang til fasiliteter som supercomputere, som ellers ikke ville vært tilgjengelige for dem.

Støttes av Bill Gates

Det foregår flere initiativ for å utvikle billige medisiner etter åpen kilde-modellen. I 2010 offentliggjorde legemiddelfabrikantene GlaxoSmithKline, Novartis og St. Jude Children's Research Hospital sine data over 20 200 virkestoffer som er aktiv mot malaria. Åpen-kilde stiftelsen Medicines for Malaria Venture (MMV) fulgte opp med å etablere en bank der forskere fritt kan få tak i prøver av virkestoffer mot sykdommen. MMV har sponsorer som Bill & Melinda Gates, Exxon, US Aid og WHO.

Etterlyser idealisme

Inger Johanne Rasmussen i Ingeniører uten grenser mener også at NTNU må leve mer opp til visjonen om kunnskap for en bedre verden. Hun etterlyser flere bistands- og utviklingsfag ved universitetet. Maria Helene Kalkvik i kjemistudentenes linjeforening Volvox Alkymisten savner informasjon om mulighetene for å gjøre en innsats på siden av den tradisjonelle.

– Mange ønsker å gjøre verden til et bedre sted, men vi hører lite om slike muligheter i vårt studium, sier Kalkvik. Studentene tror ikke at åpen kilde-forskning betyr at de må vinke farvel til vitenskapelig anerkjennelse, priser og penger. Kanskje kan de lettere bli «opp-

daget» av akademiske institusjoner og industrien når de bidrar i globale prosjekter.

Tror på medisinrevolusjon

Brahmachari ser for seg at åpen kilde-modellen vil revolusjonere utviklingen av medisiner. Mens det normalt tar 15 år å utvikle en ny medisin, mener han det kan skje på brokdelen av tiden. Delvis på grunn av at så mange forskere bidrar, men mest fordi han mener matematiske modeller vil erstatte mye av den tidkrevende og kostbare kliniske uttestingen av medisiner. Profesoren mener åpen kilde-forskning egner seg godt til andre globale utfordringer, som menneskeskapte klimaendringer.

– Mest for u-land

Professor Bjørn Gustafsson ved NTNU er tilhenger av åpen kilde-prosjektene for nye medisiner, men mener de først og fremst er aktuelle for utvikling av medisiner mot store folkesykdommer i de fattige delene av verden.

– Det medisinske fakultet ved NTNU har global helse som et viktig satsningsområde. Prosjekter der forskere bidrar inn i åpen kilde-prosjekter er klart støtteverdige. I Vesten vil mye av den nye medisinske forskningen rettes mot medisiner for den enkelte pasient, og da er åpen kilde sannsynligvis ikke like relevant.

SEIEN INGE MELAND 951 98 688
seieng.meland@adresseavisen.no

Det glade buskap: Samir Brahmachari inspirerte Maria Helene Kalkvik (kjemi), Evelyn Vikestrand (medisin), Lars Kristian Selbekk (biologi) og Inger Johanne Rasmussen med sine visjoner. Foto: GLEN MUSK

**3 DAGER OM BORD
42° I BOBLEBADET
100 % EKSOTISK**

HURTIGRUTEN

Weekentilbud 2013
1995,-
3 dager, pp inkl. frokost
TRONDHEIM – TROMSØ

Du finner boblebad om bord i MS Midnatsol, MS Trollfjord, MS Finnmarken, MS Nordkapp, MS Nordorge og MS Richard With.

Ta deg en tur til Nordens Paris med Hurtigruten i år! Få med deg actionfylte utflukter, Lofoten, og opplev nattelivet i Tromsø og kanskje får du se nordlyse flimre over himmelen. Nytt deilig mat og den ufremmelige atmosfæren om bord.

BESTILL NÅ! Tilbudet gjelder kun i reiseperioden 01.11.–31.12. 2013. Ingen tillegg for singellugar. Vi hjelper deg også med flytilslutning.

Bestill din reise hos Via Tours på telefon 73 87 83 80 eller på mail til trondheim@viatours.no

via tours

Til Stortinget? Det kan bli Stortinget, som er riksrevisorens oppdragsgiver, som må avgjøre om Per Kristian Foss kan kombinere jobben med styreleder vervet ved NTNU.

Stortinget kan avgjøre NTNU-styreleders skjebne

For kunnskapsdepartementet er det ikke noe problem at Per Kristian Foss kombinerer rollene som styreleder ved NTNU og riksrevisor.

– Det har vi kommet frem til etter å ha gjennomgått saken, sier statssekretær Bjørn Haugstad. Det var Kristin Halvorsen som utnevnte Foss til styreleder i juni i år. Da det etter valget ble kjent at Foss tiltrer som riksrevisor 1. januar, ble det reist tvil om han da kan fortsette som styreleder. Selv om kunnskapsdepartementet og NTNU ikke ser noen problemer i dobbeltrollen, er det et spørsmål om styreleder vervet

kan komme i konflikt med habilitetsbestemmelsene for riksrevisoren.

– Det må Per Kristian Foss vurdere sammen med riksrevisorkollegiet når han har tiltrådt. Muligens blir det Stortinget, som jo er riksrevisorens oppdragsgiver, som må avgjøre saken.

– Vi kommer ikke til å sette i gang noen prosess for å finne ny styreleder nå, såfremt vi ikke får høre at han har tenkt å trekke seg. Men dette er ikke en telefon vi forventer å få, sier Bjørn Haugstad.

AGNETHE WEISSER 951 98 686
agnethe.weisser@adresseavisen.no

Jagland får æreslegionen

Strasbourg: Frankrikes president François Hollande hedrer Europarådets generalsekretær Thorbjørn Jagland (bildet) med den høyeste æresbevisningen Frankrike kan gi, kommandør av æreslegionen.

Hollande hyller Jagland for hans «utrettelige engasjement for det europeiske kontinent og de universelle verdier det representerer».

Den franske presidenten vil personlig overrekke Jagland æresbevisningen under seremoni i Elyséepalasset forstkommende mandag.

Thorbjørn Jagland har vært generalsekretær i Europarådet siden 2009. Rådet har 47 medlemsland, deriblant Norge, og har som hovedformål å forsvare menneskerettighetene, det parlamentariske demokratiet og prinsippet om rettsstaten. NTB

Trygg fettreduksjon med
Coolsculpting

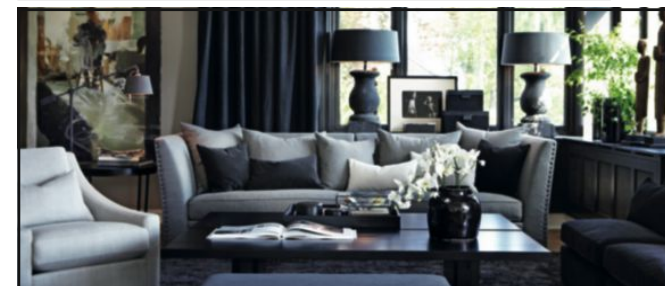
Blå kvitt det lille ekstra du ikke får trent bort. Coolsculpting er ikke en slankemetode, men fysjer bort fettoverskudd på mage, lovehandles og biffolder. Coolsculpting er den eneste FDA godkjente frysemetode for fett fjerning.

Fra kr 500,-

Tlf: 73 99 22 00
www.hudspesialisten.no
Olav Tryggvassonsgt. 39
7011 Trondheim

hudspesialisten

SL
SLETTVOLL

Leopold, en eksklusiv sofa
laget av dyktige håndverkere
på Sunnmøre

Slettvoll Trondheim: Dyrre Hølses gate, Solsiden
73 50 70 90. Åpent: 10-18, lør 10-16. www.slettvoll.no